

Skladatelia dychovej hudby

4. František Kmoch

A.Hudec: Príjemné popoludnie želá poslucháčom internetového rádia Adam Hudec. Dnešnú reláciu z cyklu Skladatelia dychovej hudby venujeme kráľovi českých pochodov – Františkovi Kmochovi. Narodil sa 1. augusta 1848 v Zásmukách pri Kolíne, zomrel 30. apríla 1912. Ako dieťa sa naučil hrať na husle, od svojich 10 rokov začal komponovať skladbičky. Vyštudoval pedagogickú školu v Prahe a potom pôsobil ako učiteľ v Suchdole. Hrával v rôznych orchestroch, komponoval a dirigoval. Stal sa dirigentom kolínskeho Sokolského dych. orchestra v roku 1873. Neskôr si ho za dirigenta zvolila Kolínska mestská kapela, ktorej zostal verný až do smrti. So svojim vynikajúcim orchestrom koncertoval samozrejme v českých zemiach, najmä na Sokolských sletoch a podobných podujatiach. Avšak jeho orchester zožal aj veľké úspechy vo Viedni, Budapešti, Krakove a podnikol dokonca trojmesačné turné po Rusku v r. 1896.

Fr.Kmoch je zakladateľom rýdzo českých pochodov, kde na rozdiel od vtedajších rakúskych vojenských pochodov v triu poväčšine zakomponoval nejakú českú ľudovú pieseň, ktorú spievali buď muzikanti, alebo zbor, alebo často aj poslucháči. Texty týchto piesní boli dôležitým výrazom českého národného uvedomovania sa. Najmä jeho účinkovanie pri podujatiach spolku Sokola boli často až takého burcujúceho rozsahu, že mali s tým problém štátne orgány rakúsko-uhorskej monarchie.

František Kmoch skomponoval okolo 500 skladieb, mnohé z nich zľudovali. Okrem 85 rôznych tanečných skladieb, ako napr. valčíky, polky, mazurky, štvorilky, kvapíky a pod. – najmä 108 pochodov, z ktorých je veľa hrávaných dodnes. Všetci naši skôr narodení muzikanti si isto pamätajú ich časté hrávanie, najmä v prvomájových sprievodoch a pod. Veď kto by nepoznal Kmochove pochody napr.: Andulko šafářová, Kolíne, Kolíne, Česká muzika, Jarabáček, Můj koníček, Muziky, muziky, Pode mlejnem, Zelení hájové, a mnohé ďalšie.

Na počesť skladateľa a dirigenta Františka Kmocha sa už polstoročie v meste Kolín uskutočňuje v júni medzinárodný festival dych. hudieb – Kmochov Kolín. Tohto roku to už bude presne 50.ročník. Na ňom účinkuje počas 3 dní množstvo dych. orchestrov, mažoretkových skupín a tradične na záver hrajú v monstre koncerte všetky zúčastnené orchestre pochody Fr. Kmocha. Na krásnom veľkom, divákmi zaplnenom štvorcovom námestí v Kolíne je to skutočne zážitok vypočuť si taký obrovský orchester.

V dnešnej relácii o Františkovi Kmochovi si zahráme postupne jeho skladby: Začneme zmesou jeho pochodov, ktoré upravovateľ Karel Bělohoubek nazval Do pochodu s Fr. Kochom. Potom si zahráme mazurku Sny mladých, nasledovať budú dve skladby s tematikou Sokola – a to polka s názvom Sokolka a romanca pre krídlovku, ktorú Fr. Kmoch nazval Sokolská láska. Tieto 2 skladby vám zahrá VH OSSR v Bratislave. Potom si vypočujem pochod Jarabáček, avšak nie v podaní dychového rochestra, ale tzv. salónneho orchestra, čo bolo v čase Straussa a Kmocha bežné, že vojenski muzikanti museli ovládať dychové ale aj sláčikové nástroje. Potom vám Mestská hudba Fr. Kmocha z Kolína pod vedením Petra Stříšku zahrá koncertný valčík, použitý aj vo filme To byl český muzikant – ktorý má názov Na striebro-penivom Labe. No a nakoniec zaznie jeden z najznámejších pochodov Muziky, muziky.

Príjemnú polhodinku so skladbami Františka Kmocha vám želá autor dnešnej relácie Adam Hudec. 4,37

0. Úvodná zvučka	0,21	
1. Do pochodu s Fr. Kmochom -zmes	4,25	(MP3)
2. Sny mladých – mazurka	4,12	
3. Sokolka – polka	3,14	
4. Sokolská láska – romanca	3,02	
5. Jarabáček – pochod	2,55	
6. Na striebro-penivom Labe – konc.valčík	6,00	
7. Muziky, muziky – pochod	2,59	
0. Záverečná zvučka	0,21	

durata: 32,06